

Brussels, 8 May 2026
(OR. en, cs)

9091/26

**Interinstitutional File:
2026/0059 (COD)**

**COPEN 170
DROIPEN 78
COARM 80
ENFOPOL 165
JAI 553
CODEC 871
INST 215
PARLNAT 114
*PARLNAT***

COVER NOTE

From: The Chamber of Deputies of the Czech Republic
date of receipt: 6 May 2026
To: The President of the Council of the European Union

Subject: Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on combating firearms trafficking and other firearms-related offences and amending Directive (EU) 2024/1260 of the European Parliament and of the Council
[6849/26 - COM(2026) 102 final]
- Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find attached the opinion¹ of the Chamber of Deputies of the Czech Republic on the above.

¹ The translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address:
<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2026-0102>

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

2026
10. volební období

64. USNESENÍ

**Výboru pro evropské záležitosti
z 9. schůze ze dne 30. dubna 2026**

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 /kód Rady 6849/26, KOM(2026) 102 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace ministra spravedlnosti Jeronýma Tejce, po vyslechnutí zpravodajské zprávy poslance Petra Sokola a po rozpravě

- bere na vědomí** návrh Evropského parlamentu a Rady o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 /kód Rady 6849/26, KOM(2026) 102 v konečném znění/;
- souhlasí** s postojem vlády České republiky, jak jej vyjádřila v rámcové pozici k tomuto návrhu ze dne 12. 3. 2026;
- vyzývá** Komisi, aby návrh směrnice upravila způsobem, který povede k tomu, aby byl snížen její dopad na právní řády členských států, a aby zvážila vypuštění ustanovení, které zavádí skutkovou podstatu trestného činu nedovolené vytváření, získávání, držení a šíření digitálních plánů (s výjimkou úmyslného šíření plánů na výrobu zbraní);
- pověřuje** předsedu Výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Michaela MORICOVÁ v. r.
ověřovatelka

Petr SOKOL v. r.
zpravodaj a předseda

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Návrh směrnice o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi

Informační podklad k návrhu směrnice o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi a o změně směrnice (EU) 2024/1260

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a jiným trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260

COM(2026) 102 final, kód Rady 6849/26
Interinstitucionální spis 2026/0059/COD

- **Právní základ:**
Článek 83 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
27. 2. 2026
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 3. 2026 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 12. března 2026, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 26. března 2026 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh směrnice je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Jako první legislativní návrh v rámci *ProtectEU: Evropské strategie vnitřní bezpečnosti* předložila Evropská komise dne 26. února 2026 [návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti nedovolenému obchodování s palnými zbraněmi a dalším trestným činům souvisejícím s palnými zbraněmi](#) (dále jen „návrh“ nebo „návrh směrnice“). Cílem návrhu je snížit dostupnost nelegálních palných zbraní v EU a odstranit dosavadní roztržičnost trestněprávních rámců členských států. Návrh obsahuje definice a upravuje sankce u úmyslně spáchaných trestných činů nedovolené výroby, nedovoleného obchodování, padělání či pozměňování označení a nedovoleného držení palných zbraní, jejich hlavních součástí a střeliva, přičemž nově kriminalizuje i jednání spojená s digitálními plány (*blueprints*) pro 3D tisk zbraní; dále upravuje postih návodů, pomoci a pokusu, odpovědnost právnických osob, přitěžující a polehčující okolnosti, promlčecí doby a pravidla soudní příslušnosti. Návrh dále ukládá členským státům povinnost zřídit národní kontaktní místo pro palné zbraně pro přeshraniční spolupráci, vést registr zabavených zbraní a každých pět let předávat Komisi statistiky o trestných činech souvisejících s palnými zbraněmi.

K posouzení potřeby stanovení minimálních pravidel pro trestné činy a sankce v oblasti nedovoleného obchodování s palnými zbraněmi vyzvala Evropská rada Evropskou komisi v červnu 2022 v [závěreč Rady o ochraně Evropanů před terorismem](#). V říjnu 2024 proto Komise zveřejnila výzvu k předkládání důkazů a [veřejnou konzultaci k nové směrnici o obchodování s palnými zbraněmi](#) a to na základě studie vnitrostátních pravidel trestního práva zemí EU (*poznámka PI: kterou však Komise nezveřejnila*).

Ve [studii dopadů](#), která doprovází návrh směrnice, se Komise poprvé pokusila na úrovni EU vyčísřit násilí spáchané palnými zbraněmi (statistiky pocházejí od projektu financovaného EU [INSIGHT](#)) přibližně na **1 341 úmrtí a 5 096 zraněných ročně**. U většiny incidentů ovšem nelze rozlišit, zda byly použity legální či nelegální zbraně. Komise dále uvádí, že přestřelky spojené s drogovou kriminalitou a gangy se staly běžnou součástí života v řadě evropských měst. V **Bruselu od ledna do srpna 2025 došlo k 57 přestřelkám**, některé s útočnými puškami typu Kalašnikov. K incidentům s nelegálními zbraněmi došlo také v Grenoblu, Uppsale, Örebro, Bydgoszcy, Randersu, Madridu a Neapoli. **Hlavními pachateli i oběťmi jsou muži do 35 let**. Roste fenomén tzv. „*violence-as-a-service*“ (násilí na objednávku), kdy jsou k páchaní trestných činů nájímáni velmi mladí pachatelé. Komise varuje, že po **ukončení války na Ukrajině** zůstane velké množství zbraní v neregulovaném držení a vznikne přebytek, jehož část pravděpodobně pronikne na nelegální trh v sousedních zemích. Opírá se o historickou zkušenost se západním Balkánem, který se po konfliktech v bývalé Jugoslávii a po **vnitřních nepokojích v Albánii v roce 1997** stal hlavním zdrojem palných zbraní nelegálně obchodovaných do EU.

Poznámka PI: Stávající právní rámec palných zbraní v právu EU

Prvním legislativním aktem EU zabývajícím se problematikou palných zbraní byla [směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní](#). Jejím cílem bylo stanovit společná pravidla z bezpečnostního hlediska jak pro palné zbraně v držení civilistů, tak pro převody palných zbraní mezi členskými státy EU. Směrnice byla v roce 2008 novelizována [směrnici 2008/51/ES](#), která zapracovala ustanovení [Protokolu o nedovolené výrobě a distribuci střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva](#), připojeného k [Úmluvě Organizace spojených národů o boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu](#), a zároveň uložila povinnost provést přezkum. Výsledky přezkumu z roku 2014 spolu s teroristickými útoky v Paříži a Bruselu v letech 2015 a 2016 vedly k dalšímu zpřísnění pravidel. V roce 2017 byla přijata [směrnice \(EU\) 2017/853](#), která novelizovala směrnici 91/477/EHS, zavedla zákaz poloautomatických palných zbraní a nově klasifikovala znehodnocené zbraně, salutní a akustické zbraně jako palné zbraně. Na jejím základě Komise přijala řadu prováděcích a delegovaných aktů – upravujících mj. technické specifikace pro označování palných zbraní a jejich hlavních součástí ([prováděcí směrnice Komise 2019/68](#)),

technické specifikace pro poplašené a signální zbraně ([prováděcí směrnice Komise 2019/69](#)), elektronické informace o převodech palných zbraní ([nařízení Komise v přenesené pravomoci 2019/686](#)) a pravidla pro elektronickou výměnu informací mezi členskými státy EU o případech, kdy bylo zamítnuto udělení povolení k nabytí nebo držení určitých palných zbraní ([nařízení Komise v přenesené pravomoci 2021/1423](#)).

EXKURZ: [C-482/17 \(Česká republika v. Evropský parlament a Rada\)](#)

Česká republika podala dne 9. srpna 2017 k Soudnímu dvoru EU žalobu na neplatnost směrnice (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice 91/477/EHS o kontrole nabytí a držení zbraní. ČR napadla směrnici jako jediný členský stát, nicméně Polsko a Maďarsko vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci na straně ČR. Ve své žalobě ČR mj. namítala, že směrnice nesleduje cíle harmonizace vnitřního trhu, ale cíle bezpečnosti a boje proti terorismu, a že tedy byl zvolen nesprávný právní základ (čl. 114 SFEU), dále že některá přijatá opatření (zejména zákazy poloautomatických zbraní v kategorii A) jsou nepřiměřená sledovaným cílům, a je tak porušena zásada proporcionality, a také že některé definice v příloze I (zejména v kategorii A bodech 7 a 8) nejsou dostatečně určité, a dochází tak porušení zásad právní jistoty a legitimního očekávání. **Velký senát Soudního dvora EU zamítl žalobu rozsudkem ze dne 3. prosince 2019 v plném rozsahu.**

Všechny tři směrnice (91/477/EHS, 2008/51/ES a 2017/853) byly následně zrušeny a nahrazeny kodifikovanou [směrnicí \(EU\) 2021/555](#), označovanou nyní jako směrnice o palných zbraních či zbraňová směrnice.

Vedle směrnice EU přijala také [nařízení \(EU\) č. 258/2012](#) k provádění Protokolu OSN o palných zbraních v oblasti mezinárodního obchodu, které vstoupilo v platnost v září 2013 a stanoví požadavky na povolování a pravidla pro vývoz, dovoz a tranzit palných zbraní, jejich hlavních součástí a střeliva do třetích zemí. [Přezkum](#) provedený v roce 2014 poukázal na obtíže při jeho výkladu a provádění v členských státech, Komise pak v roce 2017 zveřejnila [zprávu](#) identifikující nedostatky a navrhuje revizi. Ta vyústila v přijetí [nařízení \(EU\) 2025/41](#), které nařízení č. 258/2012 přepracovává a stanoví společná pravidla a definice pro postupy při vývozu, dovozu a tranzitu s cílem snížit riziko nedovoleného obchodování s palnými zbraněmi. Část jeho ustanovení se uplatňuje od února 2025, většina však nabyde účinnosti až v únoru 2029, do té doby obě nařízení platí souběžně.

Souběžně s vývojem legislativy přijímala EU i politické nástroje pro boj s nelegálním obchodem. V roce 2015 přijala Komise [akční plán zaměřený na přístup teroristů k palným zbraním a výbušninám](#) a na připravenost na rizika vyplývající z nových technologií. V roce 2020 pak byl v rámci [Strategie bezpečnosti unie EU na období 2020–2025](#) vydán nový [akční plán EU pro boj proti obchodování s palnými zbraněmi na období 2020 - 2025](#).

Poznámka PI: Právní základ návrhu směrnice

Návrh směrnice nenahrazuje směrnici 2021/555 ani nařízení 2025/41 - je vůči nim komplementární: zatímco stávající rámec EU upravuje legální nabytí, držení a převody palných zbraní mezi členskými státy (směrnice 2021/555) a rovněž dovoz, vývoz a tranzit palných zbraní ve vztahu ke třetím zemím (nařízení 2025/41, do února 2029 souběžně s nařízením č. 258/2012), nový návrh vytváří **trestněprávní rovinu pro postih nedovolených jednání**. To je dáno i použitím jiného právního základu předloženého návrhu: všechny dosavadní směrnice (91/477/EHS, 2008/51/ES, 2017/853 i 2021/555) byly přijaty na základě čl. 114 SFEU, tj. v režimu harmonizace vnitřního trhu, nový **návrh směrnice je založen na čl. 83 odst. 1 a 2 SFEU**.

Na základě [čl. 83 odst. 1 SFEU](#) mohou Evropský parlament a Rada **řádným legislativním postupem stanovit formou směrnic minimální pravidla týkající se vymezení trestných činů a sankcí v oblastech obzvláště závažné trestné činnosti s přeshraničním rozměrem**, a to buď z důvodu povahy či dopadu těchto trestných činů, nebo ze zvláštní potřeby potírat je na společném základě. Ustanovení zároveň obsahuje **taxativní výčet deseti tzv. eurozločinů**, mezi něž výslovně patří i **nedovolený obchod se zbraněmi** vedle terorismu, obchodování s lidmi, nedovoleného obchodu s drogami, praní peněz, korupce, padělání platebních prostředků, počítačové kriminality a organizované trestné činnosti. Tento katalog eurozločinů byl postupem podle čl. 83 odst. 1 třetího pododstavce SFEU [rozhodnutím Rady \(EU\) 2022/2332 ze dne 28. listopadu 2022](#) rozšířen o porušování omezujících opatření Unie kvůli snaze účinně postihovat obcházení sankcí po ruské agresi proti Ukrajině.

Druhý uvedený právní základ – [čl. 83 odst. 2 SFEU](#) umožňuje, aby v případě, kdy se sblížení trestních předpisů ukáže být nezbytné pro zajištění účinného provádění politiky Unie v oblasti, která již byla předmětem harmonizačních opatření, mohla být směrnicemi stanovena minimální pravidla pro vymezení trestných činů a sankcí v dotyčné oblasti. To je případ kriminalizace nedovoleného držení palných zbraní, jež navazuje na pravidla o legálním nabytí a držení upravená směrnicí 2021/555.

Podle [třetího odstavce čl. 83 SFEU](#) může členský stát, má-li za to, že návrh směrnice podle odst. 1 nebo 2 by se dotkl základních aspektů jeho systému trestního soudnictví, požádat, aby byl návrh předložen Evropské radě. Řádný legislativní postup se tím pozastaví. Nedojde-li do čtyř měsíců ke konsensu, lze pokračovat posílenou spoluprací nejméně devíti členskými státy.

- **Obsah a dopad:**

Předmětem návrhu směrnice (čl. 1) je *stanovení minimálních pravidel vymezujících trestné činy a tresty v oblasti palných zbraní, jakož i opatření ke zlepšení přeshraniční spolupráce a pravidla pro zavedení minimálního souboru údajů o zabavených palných zbraních.* (**Poznámka PI:** *Návrh je tedy založen na principu minimální harmonizace, kdy je jednotlivým členským státům umožněno přijetí přísnějších pravidel než obsahuje unijní úprava.*)

Návrh tak upravuje tři okruhy: (1.) harmonizaci definic a sankcí za trestné činy související s palnými zbraněmi, (2.) přeshraniční spolupráci a (3.) zavedení minimálního souboru údajů o zabavených palných zbraních.

1. Harmonizace definic a sankcí za trestné činy související s palnými zbraněmi

Členským státům návrh ukládá zavést do svých právních řádů **šest skutkových podstat trestných činů** spočívajících v:

- nedovolené výrobě palných zbraní, jejich hlavních součástí a střeliva;
- nedovoleném obchodování s palnými zbraněmi, jejich hlavními součástmi a střelivem;
- padělání či pozměňování označení palných zbraní;
- nedovoleném držení palných zbraní (navazuje na směrnici 2021/555);
- vytváření, získávání, držení nebo sdílení plánu bez povolení;
- šíření plánů s vědomím, že plány mohou být použity ke spáchání některého z trestných činů uvedených výše.

Ve všech případech se musí jednat o **úmyslné jednání** (s výjimkou poslední skutkové podstaty spočívající v šíření plánů, kdy stačí vědomá nedbalost) a je irelevantní, zda bylo spáchané **online nebo offline**. Trestný má být i **návod, pomoc a pokus** těchto trestných činů.

Poznámka PI:

Ze studie dopadů mj. vyplývá, že v současnosti:

- 2 členské státy (Švédsko, Malta) kriminalizují pouze nedovolenou výrobu vojenských zbraní nebo zbraní kategorie A - v těchto státech tedy složení pistole na povolení (kategorie B) bez oprávnění není trestným činem.
- 6 členských států (Česká republika, Rakousko, Itálie, Švédsko, Malta, Španělsko) ve své skutkové podstatě nedovoleného obchodování nepokrývá všechny činnosti definované směrnici 2021/555 (nabývání, prodej, dodání, pohyb, převod).
- 4 členské státy (Belgie, Španělsko, Itálie, Malta) vůbec nekriminalizují obchodování s neoznačenými zbraněmi.
- 14 členských států (Rakousko, Bulharsko, Německo, Španělsko, Chorvatsko, Maďarsko, Itálie, Litva, Lucembursko, Lotyšsko, Malta, Nizozemsko, Portugalsko, Švédsko) nekriminalizuje nedovolenou úpravu označení zbraní, přestože jde o trestný čin podle čl. 5 Protokolu OSN o palných zbraních, který EU ratifikovala už v roce 2014.
- 3 členské státy (Belgie, Dánsko, Rumunsko) sice trestný čin pozměnění označení zavedly, ale neaplikují ho na hlavní součásti zbraně.
- 5 členských států (Rakousko, Česká republika, Německo, Slovinsko, Rumunsko) trestá nedovolené držení některých kategorií zbraní pouze jako správní, nikoliv trestní delikty.
- 2 členské státy EU (Malta, Irsko) dokonce nejsou smluvními stranami Protokolu OSN o palných zbraních (ratifikovalo ho 25 z 27 členských států).
- **Žádný členský stát EU dosud nepřijal specifickou úpravu regulace digitálních plánů, 3D tiskáren ani filamentů ve vztahu k výrobě zbraní.**

Za tyto trestné činy mají členské státy ve svých právních rádech zavést **účinné, přiměřené a odrazující sankce**, přičemž návrh obsahuje **minimální horní hranice trestních sazeb**. **Trestní sankce** pro fyzické osoby se mají pohybovat v rozmezí horní hranice trestní sazby **nejméně**

osm let za výrobu, montáž a obchodování a **nejméně dvou** let za vytváření, získávání, držení nebo sdílení a za šíření plánu. Doplňkové sankce mohou zahrnovat pokutu přiměřenou závažnosti činu a poměrům pachatele, vyloučení z přístupu k veřejnému financování (včetně veřejných zakázek, dotací, koncesí a licencí), zákaz vykonávat v rámci právnické osoby vedoucí funkci stejného typu, jaké bylo využito ke spáchání trestného činu, odnětí povolení a oprávnění k držení a používání palných zbraní, dočasný zákaz kandidovat do veřejné funkce a zveřejnění celého nebo části soudního rozhodnutí, je-li to ve veřejném zájmu. Výčet je **demonstrativní**, tzn. členské státy mohou zachovat či zavést další doplňkové sankce nad rámec tohoto unijního minima.

Návrh ukládá členským státům povinnost zajistit **odpovědnost právnických osob** za trestné činy, jež jsou předmětem jeho úpravy, pokud byly tyto trestné činy spáchány ve prospěch těchto právnických osob. Právnické osoby by rovněž měly nést odpovědnost za nedostatečný dohled a kontrolu, které umožnily spáchání těchto trestných činů. Odpovědnost právnické osoby by přitom neměla vylučovat trestní odpovědnost fyzických osob. Členské státy mohou pro právnické osoby zavést sankce trestní nebo netrestní povahy (*poznámka PI: návrh respektuje, že právní řady některých členských států (např. Německo či Bulharsko) neznají trestní odpovědnost právnických osob*). Vedle pokut, jejichž maximální výše je odstupňována podle závažnosti trestného činu, uvádí čl. 7 odst. 2 návrhu příklady doplňkových sankcí, mezi něž patří vyloučení z veřejné podpory a financování, diskvalifikace z podnikatelské činnosti, odnětí povolení a oprávnění k provozování činnosti, soudní dohled, soudní zrušení (likvidace) právnické osoby, uzavření provozoven použitých ke spáchání činu a zveřejnění soudního rozhodnutí.

Poznámka PI:

Pro **nejzávažnější trestné činy**, tzn. nedovolenou výrobu a nedovolené obchodování, návrh stanovuje, že maximální výše pokuty nesmí být nižší než jedna z následujících částek, podle toho, která je vyšší:

- a) 20 % celkového celosvětového obratu právnické osoby, nebo
- b) 10 milionů EUR.

Pro **ostatní trestné činy**, tzn. padělání označení, nedovolené držení, jednání s digitálními plány a šíření digitálních plánů, nesmí být horní hranice pokut nižší než jedna z následujících částek, podle toho, která je vyšší:

- a) 10 % celkového celosvětového obratu právnické osoby, nebo
- b) 5 milionů EUR.

Členský stát si může zvolit, zda obrat počítat z roku, v němž byl trestný čin spáchán, nebo z roku předcházejícího rozhodnutí o uložení pokuty.

Bod 21 recitálu odůvodňuje **výrazně vyšší sazby pokut**, než se používají v nástrojích vnitřního trhu, tím, že palné zbraně mají dlouhou životnost a jakmile se dostanou na nelegální trh, mohou způsobovat škody desetiletí. Např. ve směrnici 2024/1226 o porušování omezujících opatření Unie je horní hranice pokuty stanovena na 5 % celosvětového obratu nebo 40 milionů EUR, stejně jako ve směrnici 2024/1203 o trestných činech proti životnímu prostředí.

Shrnutí navržených sankcí:

Trestný čin	Minimální horní sazba pro fyzické osoby	Maximální pokuta pro právnické osoby (vyšší z hodnot)
Nedovolená výroba (čl. 3 odst. 1 písm. a)	8 let	20 % obratu/10 mil. EUR
Nedovolené obchodování (čl. 3 odst. 1 písm. b)	8 let	20 % obratu/10 mil. EUR
Padělání/pozměnění označení (čl. 3 odst. 1 písm. c)	4 roky	10 % obratu/5 mil. EUR
Nedovolené držení (čl. 3 odst. 1 písm. d)	5 let	10 % obratu/5 mil. EUR
Digitální plány – vytvoření, nabytí, držení, sdílení (čl. 3 odst. 1 písm. e)	2 roky	10 % obratu/5 mil. EUR

Trestný čin	Minimální horní sazba pro fyzické osoby	Maximální pokuta pro právnické osoby (vyšší z hodnot)
Šíření digitálních plánů (čl. 3 odst. 1 písm. f)	2 roky	10 % obrátu/5 mil. EUR

Návrh dále harmonizuje přitěžující a polehčující okolnosti, které mají členské státy zohlednit při ukládání trestu, a promlčecí doby. Jako **přitěžující okolnost** má být možno posoudit například to, že se trestný čin týkal 10 nebo více palných zbraní nebo zbraní kategorie A, souvisel s terorismem nebo byl spáchán v rámci zločinné organizace, způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt, zahrnoval korupci veřejného činitele nebo byl spáchán veřejným činitelem při výkonu funkce, případně že zbraně byly obchodovány do nebo z konfliktní či postkonfliktní oblasti. **Polehčující okolností** je poskytnutí informací správním nebo soudním orgánům, které by jinak nemohly získat a které přispějí k zabránění nebo zmírnění následků činu, k identifikaci dalších pachatelů, k získání důkazů nebo k zabránění dalším trestným činům. Při stanovení délky **promlčecí doby** návrh rozlišuje mezi promlčecí dobou pro stíhání trestných činů a promlčecí dobou pro výkon uložených trestů. Délka lhůty má odpovídat závažnosti činu vyjádřené horní sazbou trestu odnětí svobody. Lhůta pro stíhání běží od okamžiku spáchání činu, členské státy však mohou stanovit, že běží od jeho zjištění. U osmiletých lhůt pro stíhání je členským státům umožněno stanovit kratší lhůtu, nejméně však 4 roky, pokud národní právo umožňuje její přerušování nebo pozastavení. Promlčecí doby pro výkon trestu jsou navázány na vyšší uloženého trestu odnětí svobody, ne pouze na horní sazbu. Pro pomoc, návod a pokus mají platit stejné promlčecí doby jako pro odpovídající dokonaný trestný čin podle čl. 3.

Poznámka PI:

Shrnutí délky promlčecích dob:

Trestný čin	Horní sazba (čl. 5)	Min. promlčecí doba pro stíhání (čl. 12 odst. 2)	Min. promlčecí doba pro výkon trestu (čl. 12 odst. 3)
Nedovolená výroba (čl. 3 odst. 1 písm. a)	8 let	8 let	8 let
Nedovolené obchodování (čl. 3 odst. 1 písm. b)	8 let	8 let	8 let
Nedovolené držení (čl. 3 odst. 1 písm. d)	5 let	5 let	5 let
Padělání/pozměnění označení (čl. 3 odst. 1 písm. c)	4 roky	4 roky	4 roky
Digitální plány - vytvoření, nabytí, držení, sdílení (čl. 3 odst. 1 písm. e)	2 roky	2 roky	2 roky
Šíření digitálních plánů (čl. 3 odst. 1 písm. f)	2 roky	2 roky	2 roky

Návrh rovněž stanovuje pravidla pro **určení soudní příslušnosti** členských států nad uvedenými trestnými činy. Členským státům je uloženo, aby povinně založily svou soudní příslušnost ve třech případech: (1.) pokud byl trestný čin spáchán zcela nebo zčásti na jejich území, (2.) pokud byl spáchán na palubě lodi nebo letadla registrovaného v daném státě nebo (3.) pokud je pachatelem jejich státní příslušník. Návrh navíc členským státům umožňuje, aby svou soudní příslušnost rozšířily i na trestné činy spáchané mimo jejich území, (1.) pokud má pachatel na jejich území obvyklé bydliště, (2.) pokud byl trestný čin spáchán ve prospěch právnické osoby usazené v daném státě nebo v souvislosti s podnikáním na jeho území nebo (3.) pokud byl trestný čin spáchán proti jejich státním příslušníkům či osobám s obvyklým bydlištěm na jejich území. O takovém rozšíření musí stát informovat Komisi.

U pachatelů, kteří jsou jejich státními příslušníky, návrh výslovně zakazuje členským státům podmiňovat výkon soudní příslušnosti požadavkem oboustranné trestnosti činu (tzn. trestnosti i podle práva státu, kde byl čin spáchán) nebo požadavkem, aby stíhání mohlo být zahájeno až po obdržení informace ze státu místa činu. Spadá-li trestný čin do soudní příslušnosti více členských států, musí dotčené státy spolupracovat při určení toho, který z nich povede řízení, a v případě potřeby věc předložit Eurojustu podle rámcového rozhodnutí 2009/948/JHA. Toto pravidlo má zabránit duplicitním řízením a zajistit, aby věc projednával stát, který je k tomu z hlediska shromažďování důkazů a procesních možností nejlépe vybaven.

2. Přeshraniční spolupráce

Základním nástrojem přeshraniční spolupráce má být **národní kontaktní místo pro palné zbraně** (*National Firearms Focal Point*) zřízené v každém členském státě. Ve studii dopadů Komise upozorňuje na stávající obtížnou a roztržitou spolupráci mezi různými orgány (policie, celní správa, zpravodajské služby, státní zastupitelství). Návrh proto ukládá členským státům povinnost určit jediné národní kontaktní místo pro palné zbraně, které bude na strategické i operativní úrovni koordinovat činnost všech příslušných orgánů zapojených do prevence a potírání trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi. Má plnit zejména tyto úkoly: shromažďovat, analyzovat a vyměňovat si informace o palných zbraních, jejich hlavních částech, střelivu a plánech; zajistit vytvoření a pravidelnou aktualizaci zpravodajského obrazu o hrozbě týkající se trestných činů souvisejících s palnými zbraněmi; zajistit shromažďování a zaznamenávání všech informací o zabavení palných zbraní souvisejících s trestnými činy, k čemuž musí mít přístup do vnitrostátních a mezinárodních databází za účelem odpovídající výměny informací; podporovat vyšetřování trestných činů; plnit úlohu kontaktního místa pro mezinárodní žádosti o pomoc; a podporovat mezinárodní spolupráci.

3. Zavedení minimálního souboru údajů o zabavených palných zbraních

Návrh zavádí **dvě reportovací povinnosti**: (1.) registr jednotlivých zabavených palných zbraní s využitím minimálního souboru údajů stanoveného v příloze návrhu (typ a model zbraně, výrobce, ráže, sériové číslo, místo a datum zabavení a další identifikační údaje). Cílem je zajistit, aby všechny členské státy shromažďovaly o zabavených zbraních srovnatelné informace, a to digitálně a tak, aby je bylo možné předávat Europolu a sdílet s ostatními členskými státy. Komise je zmocněna minimální soubor údajů měnit prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci, pokud analýza shromážděných údajů ukáže, že některý prvek pro získání obrazu hrozby chybí. Údaje o zabavených zbraních musí členské státy předávat digitálně Europolu nejméně jednou měsíčně a uchovávat je po dobu alespoň 20 let; (2.) statistiky o trestných činech, kdy by členské státy měly zajistit digitální systém pro sběr a předávání anonymizovaných statistik o návrhem upravených trestných činech a předávat tyto údaje Komisi každých pět let (popř. ročně). Tyto statistiky musí obsahovat alespoň: počet evidovaných a rozhodnutých trestných činů, počet zastavených soudních věcí (včetně promlčení), počet stíhaných a odsouzených fyzických i právnických osob, druhy a výše uložených sankcí a počet zabavených zbraní, a to ve všech položkách podle jednotlivých skutkových podstat. Komise pak na základě těchto údajů zpracuje souhrnnou zprávu, která bude veřejně přístupná.

V rámci závěrečných ustanovení je upraveno standardní obecné **zmocnění Komise k přijímání aktů v přenesené pravomoci** a vedle toho konkrétní zmocnění k **úpravě minimálního souboru údajů o zabavených zbraních** obsaženého v příloze návrhu formou aktu Komise v přenesené pravomoci. Zeela standardní je také navržená **dvouletá transpoziční lhůta**.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR se k návrhu směrnice staví rezervovaně a při vyjednávání bude usilovat o úpravu jeho textu tak, aby byl minimalizován dopad směrnice na český právní řád.

Poznámka PI: K terminologii „palné zbraně“ a „střelné zbraně“

Vláda ve své rámcové pozici používá pojem „střelné zbraně“, což je dáno tím, že rámcová pozice vznikla dříve, než byl dostupný oficiální český překlad návrhu směrnice (v angličtině používá termín *firearms*). Mezi oběma pojmy je však poměrně zásadní rozdíl, ačkoliv byly v minulosti v českých překladech unijní legislativy i vnitrostátní terminologii používány nekonzistentně.

Jako **střelnou zbraň** lze označit jakoukoli zbraň vystřelující projektil, tedy nejen zbraně využívající střelný prach, ale také vzduchovky, kuše či luky. Pojem **palná zbraň** je užší a vztahuje se výhradně na přenosné zbraně, které vystřelují střelu působením hořlavé látky (typicky střelného prachu). V tomto užším významu jej používají jak oficiální české překlady unijní legislativy (kodifikovaná směrnice (EU) 2021/555, nařízení (EU) 2025/41 a předkládaný návrh směrnice), tak český zákon č. 90/2024 Sb. o zbraních a střelivu účinný od 1. ledna 2026. Pojem „střelná zbraň“ se vyskytoval ve starších českých překladech směrnic 91/477/EHS a 2008/51/ES, od kodifikace v roce 2021 je však opuštěn. **Působnost návrhu se vztahuje výhradně na palné zbraně - vzduchovky, kuše a obdobné zbraně do ní nespádají.**

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh byl během března a dubna 2026 třikrát projednáván na pracovní skupině Rady EU pro spolupráci v trestních věcech (COPEX).

V Evropském parlamentu bude návrh projednávat **Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci**, zpravodajem byl určen **Evin Incir (S-D)**.

- **Projednávání v národních parlamentech členských států EU:**

Dosud žádný národní parlament k návrhu nepřijal odůvodněné stanovisko, ani se na předsedkyni Evropské komise neobrátil v rámci politického dialogu.

Poznámka PI:

V této souvislosti je třeba upozornit na skutečnost, že podle [Protokolů č. 21 a č. 22](#) připojeným ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie se **Irsko** neúčastní přijímání opatření podle Hlavy V části třetí SFEU a tato opatření pro něj nejsou závazná ani použitelná, má však možnost opt-in, zatímco **Dánsko** se opatření podle Hlavy V části třetí SFEU neúčastní, opatření pro něj nejsou závazná ani použitelná a nemá možnost opt-in.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Petrem Sokolem zpracovala JUDr. Jana Francová, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS ČR.